

*Ant. Licejska knjižnica
Ljubljana*

PTUJSKI LIST

Uredništvo in upravništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

Politično gospodarski tednik.

Štev. 30

Ptuj, 31. julija 1921

III. letnik

Shod demokratske stranke

v nedeljo, dne 31. julija 1921

se ne vrši.

Minister dr. Kukovec ima neodložljive
posle v Beogradu. Shod se vrši pozneje.
Tokrat na mnogobrojno svidenje.

Odbor JDS v Ptuju.

† Milorad Drašković.

V Delnicah v gorskem kotaru na Hrvat-
skem, je v četrtek, 21. julija postal žrtev
zločinskega atentata minister Milorad Draš-
ković, eden največjih naših sinov, mož, ki je
s svojo politično in državniško spretnostjo, s
svojim velikim talentom pomagal graditi našo
državo in ki je bil v svojem mišljenju in
delovanju najkrepkejši steber državne misli
in državnega edinstva.

Kot minister notranjih del je Drašković
spoznal, da tvori iz Rusije presajeno in od
tamkaj negovano komunistično gibanje naj-
večjo nevarnost za obstoj naše države, zato
je nastopil z vso energijo proti temu pokretu
z namenom, da ga v kali zaduši. Njegovi
ukrepi proti temu gibanju so bili strogi, brez-
obzirni. Zato so izzvali odpor celo v krogih,
kjer so takisto računali z boljševisko nevar-
nostjo. Draškovića to ni strašilo. Stopal je
po načrtani poti brezobzirno dalje ter do-
segel, da je celo ustavotvorna skupščina z

veliko večino odobrila njegove proti prevrat-
nim komunističnim elementom naperjene
odredbe.

Njegov energični nastop proti boljševištvu
je jel roditi sadove: kamunisti so stalno iz-
gubljali tla med ljudstvom, vedno bolj so se
redčile njihove vrste, vedno manj je imela
uspeha njihova propaganda.

Komunističnim voditeljem in njihovim
pomagačem to ni ostalo prikrito. Zato so
združili ves svoj bes in svoj gnjev proti
Draškoviću, katerega so upravičeno smatrali
za svojega najnevarnejšega neprijatelja, za
edinega državnika, ki je sposoben in jak
dovolj, da izpodnese tla v narodu komunistič-
nemu gibanju.

Sklenili so, da ga odstranijo na vsak
način in za vsako ceno. Že pozimi je bil iz-
vršen atentat nanj ob priliki demokratske
zabave pri Kolarcu. Atentat ni uspel. Tudi
na Vidov dan je bil Drašković v seznamu
onih naših politikov in državnikov, ki jih je
komunistična mafija hotela odstraniti. No,
tudi ta načrt se ni posrečil. V četrtek pa je
atentatorjeva krogla dosegla svoj cilj in kon-
čala življenje njemu, o katerem so bili komu-
nisti prepričani, da je najmočnejši jez proti
razširjenju njihovih prevratnih idej.

Zločinska roka je zrušila Draškovića, ali
naj nam nam podere še druge stebre naše
države?

Ne! Bodi konec našemu potrpljenju!
Železna pest mora sedaj brez obzirnosti in
pardona udariti v to gadjo zalego in ji streti
glavo. Dovolj je žrtev, na komunistični krvavi
teror je treba sedaj odgovoriti z istimi sredstvi,
drugače zlo in gorjé državi!

svinje jo izližejo, med tem pa razseka Tur-
čina na kose ter ga vrže v votel grm, vzame
orožje, konja in obleko ter gre v Palanko k
Fazli-baši. Ker je vedel, da je ta Turek velik
lopov, mu ni ničesar prikrival, ampak vse po-
vedal po resnici. Turku je bilo celo všeč in
hotel je obdržati mladeniča v svoji službi.
Toda Jurija ni vzdržalo pri njem. Odbijala
ga je njegova sebičnost, čutil je pa tudi, da
je že preveč obrnil nase pozornost Turkov.
Kolikor bolj je Fazli-baša razvijal svoje raz-
bojniško rokodelstvo, toliko bolj je letela
sumnja na Jurija Petrića in govorili so:
„Tega ne dela nikdo drugi, nego ono Vlaše,
ki služi pri Fazli-baši.“ Pusti torej Turka in
se zopet vrne v Zagorico. Rodbina si je ne-
koliko opomogla, imela je kočico in nekaj
živali in Jurij je pasel lastne in drugih kmet-
tov živali po prostorih med Zagorico, Žabari
in Topolo.

Nekega večera pride domov, a oče je
ostal v Mula Husejnovem mlinu. Puško pusti
zunaj, a pištolo ima za pasom pokrito z jo-
pišem. Dva popotna Turka sta vstopila v
hišo in sedela pri ognju. Pozdravi ju v bož-
jem imenu, ker sta odvrnila božji pozdrav,
prisede k njima. Turek vpraša mater:

„Kdo je to, gazdarica!“

„To je moj sin, aga“ — odvrne mati.
Turčina se razprostreta po ognjišču, vza-

Usodna obletnica.

Vroče žge visoko julijsko solnce. Prav
tako je žgalo one usodne julijske dni, ko se
je odločala usoda Evrope, ko so padale kocke,
ki so sprožile enega največjih oboroženih
konfliktov, kar jih pozna svetovna zgodovina.

Na dan 23. julija je izročila Avstrija v
Beogradu ultimatum, ki ga je tako sestavila,
da ga Srbija ni mogla sprejeti, ako ni hotela
napraviti križ preko svoje državne samostoj-
nosti, priborjene v stoletnih bojih in naporih.

Dne 25. julija je Pašić v imenu srbske
vlade podal odgovor, ki so ga dunajski mo-
gočniki smatrali kot nezadovoljivega. In isti
dan so bila izdana povelja za mobilizacijo,
tako v Srbiji, kot v Avstriji. Neštetim stotiso-
čem bo ostala v spominu ona znamenita ne-
delja dne 26. julija, ko je bilo, kakor da se
je življenje vzdignilo iz tečajev, v živahnih
mestih kakor v tihih, za deveterimi hribi in
gorami počivajočih vaseh je prenehal vsak-
danji utrip dela in življenja, je zastal takt
vsega dejanja in nehanja. Silni alarm je
zmedel milijone.

Danes praznujemo še vedno obletnico
onih usodnih dni. Tri najmočnejše velesile
one dobe leže v razvalinah, na vseh straneh,
v vseh delih sveta, v vseh panogah politič-
nega, gospodarskega, kulturnega in osebnega
življenja so ostale posledice velike vojne. Tudi
danes po sedmih letih opazujemo še povsod
sledove velikega razdejanja; le polagoma in
počasi se vrača svet zopet v svojo staro strugo.

Nam Jugoslovanom je prinesla velika
doba gore gorjé, decimirala je naše vrste,
toda na koncu nam je vendarle prinesla
osvobodjenje in ujedinjenje. Na mestu one
obolele Avstro-Ogrske, ki je nameravala krat-

meta orožje izza pasa in dasta pod vzglavje,
prižgeta čibuke, pušita in se razgovarjata,
dokler ni gospodinja pripravila večerje. Jurij
je ves čas molčal, dokler se eden Turčinov
ne odzove:

„Žena, tvoj sin je pravi hajduk, vidiš,
kakšne oči ima!“

„Kaj še, aga, moj sin ni hajduk, ampak,
kakor vsi drugi carjeva raja.“

Jurij se radi teh besed razljuti na Turka
in bi ju hotel takoj pobiti, toda ne more radi
otrok, ki so bili v izbi. Gre torej ven in reče
materi na samem:

„Daj otrokom večerje ter jih pošlji spat
v ograjo, da pobijem Turka. Si čula, kako
govorita o meni?“

Mati se vrne v izbo, da otrokom večerje
ter jih odvede spat v ograjo. Jurij sede k
ognju, a slučajno se mu razgrne jopič in
Turka zagledata pištolo za pasom. Med ve-
čerjo se prične eden Turkov šaliti:

„Vlaše, kaj pomeni ta kozja noga za
tvojim pasom?“

Jurij odvrne zlobno:

„Pištola, aga!“

„E, pištola, to ni nič. Kaj bi to moglo
ubiti človeka? Kako bi s tem koga ubil?“

„Tako-le, aga!“ — In pograbi pištolo
ter ustrelil Turčina, ki je vprašal, v prsa, z
drugim strelom pa drugega.

Mladost Črnega Jurija.

Nadaljevanje.

Črni Jurij prične ubijati Turke.

Medtem, ko je oče Petar služil pri Mula
Husejnu za mlinarja, je sin Jurij služil za
pastirja pri nekem kmetu Novaku iz Žabarov.
Imel je tudi sam par koz in svinj ter jih je
pasel skupaj s kmetovimi ob cesti, ki pelje
iz Zagorice v Žabare. Po cesti pridirja na
konju Turčin, a za njim trije psi in hrt. Psi
oblajajo svinje, a svinje po njih. Turčin po-
tegne pištolo in ubije svinjče, potem pa na-
ščuje pse na ostale. Svinje se prestrašijo in
priteko k Juriju, a psi za njimi. Jurij izstrelil
iz puške, zadene psa. Žival zacvili: kav, kav,
kav, steče k Turku in pogine pred njim.
Turčin prične divje kričati na svinje, Jurij
počene za drevo kraj mosta, dvigne puško.
Turčin skoči na most, na drugem kraju hoče
doli, Jurij izproži ter ga ubije. Skoči k mrt-
vecu, ga potegne za nogi pod most, ga pusti
in steče v bližnji mlin ter pove mlinarju
Pantaleju, kaj se je zgodilo. Mlinar mu da
tako merico žita, da potrese po krvi ter da
izlizati svinjam. Drugo naj skrije sam, kakor
ve in zna. Jurij potrese žito po krvavi sledi,